

MODALS

Ve yeniden merhaba ile başlayalım. Burada olduğunuza göre zamanları büyük ölçüde hallettiniz şimdi sıra modallarda demektir. Modallar zamanlardan çok daha kolay hiç merak etmeyin 😊!. Modallar ana fiile zorunluluk, izin, yetenek, olasılık gibi anlamlar katan yapılardır. Kendilerinden sonra neredeyse her zaman **fiilin birinci** halini alırlar (modal anlamı katan birkaç yapı istisna olarak var). Kendileri bizzat yardımcı fiil gibi hareket ederler. Yani soru yaparken bu yapılar başa gelirler. Olumsuz yaparken bu yapılar “not” ekini alırlar ama ennnn güzelli tarafı hep fiilin birinci halini almaları. Yani olumlu, olumsuz, soru hiç fark etmiyor. Bize düşen bu yapıların anlamlarını ezberlemek.

Yalnız yapıları öğrenirken bir yapının genelde çevirileri aynı olsa bile farklı anlamlar verebileceğini ve olumlular ile olumsuzların anlamları arasındaki farkları göz önünde bulunduralım lütfen. Bunun için tüm notlarda olduğu gibi bu notlarda da çokça örnek verdik.

1. Can

Can gramer olarak hep kendinden sonra Verb1 (fiilin birinci halini) alır. Yani fiile -s takısı gelmez, -ing takısı gelmez, - ed takısı gelmez ya da başına to gelmez. HUUUU huu bu yüzden de kullanımı çooooo kolaydır. Dahası da var özneye göre değişmez. I, we, he, she hiç fark etmez. Ya da öznenin tekil çoğul olması hiç mi hiç fark etmez. 😊!

I can swim in the sea. (Denizde yüze**bilirim**.) (bakın swims değil, swimming değil, to swim değil, swum değil. Ennnnnn kolayı fiilin birinci hali swim)

Ve bu durum olumlu, olumsuz, soru halleri için de geçerli. (Hatta bu durum bütün modallar için geçerli)

Kullanımları:

1. Şimdi veya geniş zamanda (present anlamda) **Yetenek** için kullanılır. Yani “neyi yap**abiliriz**, neyi yapmaya yeteneğimiz ve bilgimiz var” gibi durumları “can” ile ifade ederiz.

I **can** drive. (Araba sürebilirim. “Bu yeteneğim var ve buna dair bilgim var.”)

I **can** swim. (Yüzebilirim. “Yüzme becerisine sahibim. Bu bilgi bende mevcut.”)

2. İzin isterken, ya da bir şeyin mümkün olup olmadığı hakkında konuşurken “can” kullanırız.

Can I use your mobile phone for a moment? (Bir dakikalığına senin cep telefonunu kullan**abilir** miyim? Kullanmam mümkün mü?)

My students **can** use their mobile phones during my lessons. (Derslerim sırasında öğrencilerim cep telefonlarını kullan**abilirler** (tabii ki Kelibu ve SelfEnglish için 😊) (Ben bu duruma izin veririm anlamında)

You **can** go home if you are ill. (Eğer hastaysan eve gide**bilirsin**.) (Buna izin veriyorum.)

Çevirisini ebilmek ile yaparız. Aşağıdaki örneklere lütfen bakın.

Can Olumlu Cümleler:

1. She **can** swim. (O, yüze**bilir**.)
2. He **can** speak English. (O, İngilizce konuş**abilir**.)
3. We **can** play soccer. (Biz, futbol oynay**abiliriz**.)

4. They can cook.	(Onlar yemek yap abilir ler.)
5. I can drive a car.	(Ben, araba sür ebilirim .)
6. She can dance very well.	(O, çok iyi dans ed ebilir .)
7. You can read this book.	(Sen, bu kitabı okuy abilirsin .)
8. We can go to the park.	(Biz, parka gide ebiliriz .)
9. They can come to the party.	(Onlar, partiye gele bilirler .)
10. He can play the guitar.	(O, gitar çal abilir .)
11. I can write a letter.	(Ben, bir mektup yaz abilirim .)
12. She can run fast.	(O, hızlı koş abilir .)
13. We can see the stars.	(Biz, yıldızları göreb iliriz .)
14. They can sing a song.	(Onlar, bir şarkı söyley ebilirler .)
15. He can draw a picture.	(O, bir resim çiz ebilir .)
16. I can help you.	(Ben, sana yardım ed ebilirim .)
17. She can learn French.	(O, Fransızca öğrene bilir .)
18. We can visit our grandparents.	(Biz, büyükbabamızı ve büyükannemizi ziyaret ed ebiliriz .)
19. They can watch a movie.	(Onlar, bir film izley ebilirler .)
20. You can ask a question.	(Sen, bir soru sor abilirsin .)

Olumsuz Cümleler:

Olumsuz cümlelerde “not” eki getiririz. Tıpkı zamanlardan olduğu gibi. Can’in kendisine yardımcı fiil gibi davranırız. Ya **cannot** ya da **can’t** şeklinde kullanılır. Kendinden sonra fiilin birinci hali gelir. Yine özne ne olursa olsun aynı ifadeler kullanılır.

Bir şeyin yapılamayacağını, bunun mümkün olmadığını ya da buna dair yeteneğin olmadığını ifade eder. Çevirisini yaparken dikkat edilmesi gerekir. “-ebilmek” fiilinin “bilmek” kısmı atılır sadece -a, -e kalır.

I can swim.	(Yüz ebilirim .)	I can’t swim.	(Yüz emem)
I can help you.	(Sana yardım ed ebilirim .)	I can’t help you.	(Sana yardım ed emem .)

Not: can’t’ı bir de çok güçlü tahminde bulunurken kullan**abiliriz (nolamaz kalıbı)**. Bu anlamla yetenek anlamını karıştırmayın lütfen. Daha fazla açıklama için **Must** bölümüne bakın.

Lütfen dikkat edin uzun halinde can ve not ayrı yazılmıyor bitişik olmalı yani **cannot**.

1. She cannot (can’t) swim.	(O, yüz emez .)
2. He cannot speak English.	(O, İngilizce konuş amaz .)
3. We cannot play soccer.	(Biz, futbol oynay amayız .)
4. They cannot cook.	(Onlar yemek yap amazlar .)
5. I cannot drive a car.	(Ben, araba sür emem .)
6. She can’t dance very well.	(O, çok iyi dans ed emez .)
7. You can’t read this book.	(Sen, bu kitabı okuy amazsın .)
8. We can’t go to the park.	(Biz, parka gid emeyiz .)

9. They can't come to the party.	(Onlar, partiye gelemmezler.)
10. He can't play the guitar.	(O, gitar çalamaz.)
11. I can't write a letter.	(Ben, bir mektup yazamam.)
12. She can't run fast.	(O, hızlı koşamaz.)
13. We can't see the stars.	(Biz, yıldızları göremeyiz.)
14. They can't sing a song.	(Onlar, bir şarkı söyleyemezler.)
15. He can't draw a picture.	(O, bir resim çizemez.)
16. I can't help you.	(Ben, sana yardım edemem.)
17. She can't learn French.	(O, Fransızca öğrenemez.)
18. We can't visit our grandparents.	(Biz, büyükannemizi ve büyükbabamızı ziyaret edemeyiz.)
19. They can't watch a movie.	(Onlar, bir film izleyemezler.)
20. You can't ask a question.	(Sen, bir soru soramazsın.)

Soru Cümleleri:

1. Can she swim?	(O, yüze bilir mi?)
2. Can he speak English?	(O, İngilizce konu ş abilir mi?)
3. Can we play soccer?	(Biz, futbol oynay abilir miyiz?)
4. Can they cook?	(Onlar yemek yap abilir ler mi?)
5. Can I drive a car?	(Ben, araba sürebilir miyim?)
6. Can she dance very well?	(O, çok iyi dans edebilir mi?)
7. Can you read this book?	(Sen, bu kitabı okuy abilir misin?)
8. Can we go to the park?	(Biz, parka gidebilir miyiz?)
9. Can they come to the party?	(Onlar, partiye gelebilirler mi?)
10. Can he play the guitar?	(O, gitar çalabilir mi?)
11. Can I write a letter?	(Ben, bir mektup yazabilir miyim?)
12. Can she run fast?	(O, hızlı koşabilir mi?)
13. Can we see the stars?	(Biz, yıldızları görebilir miyiz?)
14. Can they sing a song?	(Onlar, bir şarkı söyleyebilirler mi?)
15. Can he draw a picture?	(O, bir resim çizebilir mi?)
16. Can I help you?	(Ben, sana yardım edebilir miyim?)
17. Can she learn French?	(O, Fransızca öğrenebilir mi?)
18. Can we visit our grandparents?	(Biz, büyükannemizi ve büyükbabamızı ziyaret edebilir miyiz?)
19. Can they watch a movie?	(Onlar, bir film izleyebilirler mi?)
20. Can you ask a question?	(Sen, bir soru sorabilir misin?)

Not: Burada “can” ile aynı anlama gelen “**be able to**”dan da bahsetmek gerek. Ama “Can” iyice oturduktan sonra bakılsın diye düşündük. Bu belgenin sonlarına doğru “**be able to**” konusu da ele alınacak.